

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 2 2 T 5 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

GASTRONOMIJA IN TURISTIČNE STORITVE

Izpitna pola 2

Sreda, 31. avgust 2022 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

*Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, ravnilo ter
numerično žepno računalno brez grafičnega zaslona in možnosti simbolnega računanja.
Kandidat dobi konceptni list. Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani (1–12), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 2 strani (13–14), od tega 1 prazno.

1. Turistično društvo iz Prekmurja pripravlja izlet z avtobusom na Primorsko. Preglednica prikazuje celotne stroške izleta ob različnem številu potnikov na avtobusu. Cena izleta na osebo je 120 EUR.

Število potnikov/ Q	Stalni stroški/ FC v EUR	Spremenljivi stroški/VC v EUR	Skupni stroški/TC v EUR	Povprečni stalni stroški/ AFC v EUR	Povprečni spremenljivi stroški/AVC v EUR	Lastna cena/LC v EUR
0	1.500	/	1.500	/	/	/
10	1.500	600	2.100			
20	1.500	1.200	2.700			
30	1.500	1.800	3.300			

- 1.1. Izračunajte manjkajoče podatke v preglednici in izračune vpišite v preglednico zgoraj.

(3 točke)

- 1.2. Izračunajte, koliko potnikov se mora udeležiti izleta z avtobusom, da bo turistično društvo pri prodaji tega izleta doseglo prag rentabilnosti.

Izračun:

Rezultat: _____

Obkrožite besedno zvezo ob poševnici, da dobite pravilno trditev.

Če se bo izleta udeležilo izračunano število potnikov v pragu rentabilnosti, bo pri tem številu potnikov na avtobusu lastna cena izleta **enaka prodajni ceni / nižja od prodajne cene.**

(2 točki)

- 1.3. Dopolnite trditev.

Če se bo povečalo število potnikov na avtobusu od 30 na 40 potnikov, bodo celotni stalni stroški/FC izleta znašali _____ EUR.

(1 točka)

2. V gostinskem obratu so zadnji dan v letu ugotovili, da znaša vrednost zgradbe, v kateri se opravlja gostinska dejavnost, 150.000 EUR, opreme 80.000 EUR, zalog živil in pijač 9.000 EUR, strojev in naprav 70.000 EUR ter zalog pomožnega materiala 2.000 EUR. Na TRR imajo še 25.000 EUR. Vloga lastnika znaša 200.000 EUR. Iz preteklih let imajo rezerve v vrednosti 10.000 EUR, gostinski obrat pa ima tudi dolgoročne kredite v vrednosti 90.000 EUR in obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 36.000 EUR.

- 2.1. Sestavite bilanco stanja za gostinski obrat na določen dan tako, da v preglednico bilance stanja pravilno razvrstite sredstva in obveznosti do virov sredstev ter njihove vrednosti.

BILANCA STANJA za gostinski obrat na določen dan

AKTIVA, sredstva	PASIVA, obveznosti do virov sredstev
Stalna sredstva	Lastni viri
Gibliva sredstva	Tuji viri
SKUPAJ AKTIVA	SKUPAJ PASIVA

(3 točke)

- 2.2. Dopolnite trditev.

Osnovno bilančno načelo pravi, da je vrednost sredstev na aktivni bilanci stanja

_____ vrednosti obveznosti do virov sredstev na pasivi bilanci stanja.

(1 točka)

- 2.3. Iz podatkov v preglednici izračunajte stopnjo zadolženosti gostinskega obrata in pojasnite rezultat. Rezultat zaokrožite na celo število.

Izračun:

Rezultat: _____

Pojasnilo rezultata: _____

(2 točki)

3. Preglednica spodaj prikazuje hranilno vrednost stročnic. Vrednosti v preglednici veljajo za 100 g kuhanega živila. Poglejte podatke v preglednici in rešite naloge.

	Beli fižol	Rdeči fižol	Čičerika	Grah	Leča	Soja
Ogljikovi hidrati (g)	25,1	22,8	27,4	15,6	10,1	11
Sladkorji (g)	0,3	0,3	4,8	5,9	1,8	0
Vlaknine (g)	6,3	6,4	7,6	5,5	7,9	4,2
Beljakovine (g)	9,7	8,7	8,9	5,4	9,0	13
Maščobe (g)	0,6	0,5	2,6	0,2	0,4	6,8
Nasičene maščobe (g)	0	0	0,3	0	0	0,8

(Prirejeno po: <https://www.prehrana.si/clanek/329-zakaj-bi-morali-uzivati-vec-strocnic>. Pridobljeno: 1. 4. 2021.)

- 3.1. katero stročnico uporabljajo tudi kot oljarico?

(1 točka)

- 3.2. Pojasnite, zakaj je priporočljivo, da stročnice kot nadomestek mesa pogosto vključujemo v jedilnik oseb s srčno-žilnimi obolenji.

(1 točka)

- 3.3. Katera sestavina stročnic lahko pripomore pri ureditvi težav z zaprtjem (odvajanjem blata iz telesa)?

(1 točka)

4. Na sliki 1 je ena od treh slovenskih vinorodnih dežel.

Slika 1

(Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Vinorodna_de%C5%BEela. Pridobljeno: 12. 3. 2017.)

4.1. Poimenujte s števkama označena vinorodna okoliša.

Številka 1: _____

Številka 2: _____

(1 točka)

4.2. Poimenujte vino z zaščito PTP pridelano na območju vinorodne dežele na sliki in napišite številko, ki označuje območje pridelave.

Ime vina: _____

Območje pridelave: _____

(1 točka)

4.3. Za vinorodno deželo na sliki je poleg suhih in polsuhih sortnih vin ter zvrsti značilna tudi pridelava vrhunskih polsladkih in sladkih vin posebne kakovosti (predikatov). Poimenujte vino, ki spada med vrhunska vina posebne kakovosti.

(1 točka)

5. Družina Adlešič je obiskala Gorenjsko. Na izletniški kmetiji Globočnik so zanje kot toplo predjed pripravili jed, ki se je nekdaj pogosto pripravljala v času posta. Jed se pripravi tako, da olupljene manjše repe zložimo v pekač ali lonec. Repo lahko tudi izvotlimo, luknjo na vrhu repe pa nadevamo z malo pokuhane prosene kaše. Jed zalijemo s slanim kropom, dodamo preostalo proseno kašo ter jo kuhamo toliko časa, da se repa zmehča. Zabelimo jo lahko z maščobo in ponudimo.

5.1. Poimenujte opisano jed.

(1 točka)

- 5.2. Na podlagi podatkov v preglednici izračunajte energijsko vrednost za 1 porcijo. V drugem stolpcu preglednice so podatki za 10 porcij jedi.

Živilo	Količina (g)	Energijska vrednost (kJ)/100 g	Energijska vrednost (kJ)
Repa	295	105	
Prosenka kaša	100	1580	
Maščoba za zabelo	20	3768	
			Skupaj:

(Prirejeno po: <http://opkp.si/>. Pridobljeno: 6. 4. 2021.)

Energijska vrednost 1 porcije je _____ kJ.

(1 točka)

- 5.3. Poimenujte mesno jed ali jed, ki vsebuje meso, značilno za Gorenjsko.

(1 točka)

6. Sakralni objekti so nepogrešljiv del kulturne dediščine. Sliki 3 in 4 v barvni prilogi prikazujeta dva sakralna objekta (cerkvi) v Sloveniji.

6.1. Katera slika v barvni prilogi prikazuje cerkev sv. Mihaela? Obkrožite pravilen odgovor.

Slika 3

Slika 4

(1 točka)

6.2. V krogcih na nemi karti označite, kje sta cerkvi, ki ju vidimo na slikah 3 in 4 v barvni prilogi, tako da v krogec vpišete ustrežno številko slike.

Slika 2

(Prirejeno po: https://hr.wikipedia.org/wiki/Slovenija#/media/Datoteka:Slovenia-map_sl.png. Pridobljeno: 17. 2. 2021.)

(1 točka)

6.3. Cerkvi na slikah 3 in 4 v barvni prilogi sta delo pomembnega slovenskega arhitekta. Poimenujte ga.

(1 točka)

6.4. Primerjajte cerkvi na slikah 3 in 4 v barvni prilogi ter v preglednici s + označite cerkev, za katero velja posamezna trditev.

	Cerkev na sliki 3	Cerkev na sliki 4
Domačini cerkev radi imenujejo »bela golobica«.		
Cerkev je bila zaradi varčevanja zgrajena iz cenejših materialov.		
Zaradi močvirnega terena stoji cerkev na pilotih.		

(1 točka)

7. Preberite spodnje besedilo in rešite naloge.

V Notranjem stoji vas, Vrh po imenu. V tej vasici je živel v starih časih močan in silen človek. Dela mu ni bilo mar; ampak nosil je od morja na svoji kobilici angleško sol, kar je bilo pa že tistikrat ostro prepovedano.

(Prirejeno po: Levstik, F.: ..., str. 5, Ljubljana, Mladinska knjiga, 1978.)

7.1. O katerem ljudskem junaku govori zgornji del povesti?

(1 točka)

7.2. Na sliki 5 v barvni prilogi je s črko A označena planota v Dinarskokraški Sloveniji, na kateri leži vas Vrh, ki je omenjena v zgornjem besedilu. Poimenujte označeno planoto.

(1 točka)

7.3. Katera oblika transporta se je razvila na podlagi dolgih in zasneženih zim na tej planoti?

(1 točka)

8. Preberite besedilo in rešite nalogi.

Dober dan, gospa Pečnik. Kličem Vas iz hotela Histrion v Portorožu. Moje ime je Eva Čas. Se me spomnite? Prejšnji teden sem Vas klicala zaradi vaših dopustniških načrtov med prvomajskimi prazniki. Ste prejeli mojo ponudbo? Ste z njo zadovoljni? Sedaj vas lahko razveselim še z novico, da Vam lahko ponudimo bivanje po akcijski ceni.

8.1. V tekstu je opisana aktivnost hotela »follow up«. Komu je namenjena takšna aktivnost hotela?

(1 točka)

8.2. Pojasnite, kakšen je pomen aktivnosti hotela »follow up«.

(1 točka)

Prazna stran

P 2 2 2 T 5 0 1 1 2 1 1

Prazna stran

Prazna stran

P 2 2 2 T 5 0 1 1 2 1 3

Barvna priloga (k Izpitni poli 2 – Gastronomija in turistične storitve)

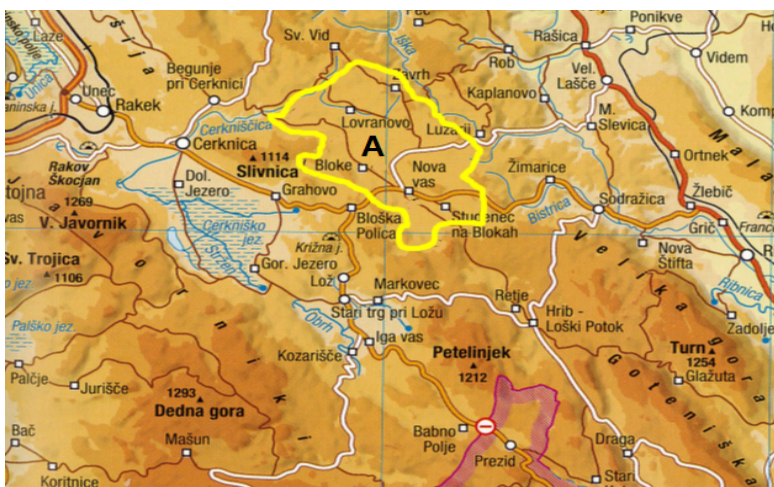
Slika 3

(Vir: <https://www.visit...com/sl/>. Pridobljeno: 17. 2. 2021.)

Slika 4

(Vir: <https://sloveniaguide.si/>. Pridobljeno: 17. 2. 2021.)

Slika 5

(Prirejeno po: Atlas Slovenije za osnovne in srednje šole, str. 23, Ljubljana, Mladinska knjiga Založba, d. d., 2014.)

Prazna stran